

Akademický rok 2016/17

Posudek vedoucí diplomové práce

Studentka: Kamila Buriánková

Název práce: „Hračka, technologie a výchova“

Práce z různých teoretických i praktických aspektů studuje hračku, specificky panenku, v kontextu předškolního vzdělávání. V teoretické části se zabývá její historií, různými účely a aspekty, uvádí při tom zajímavé a málo známé souvislosti. Ukazuje například kulturní, společenské a ekonomické okolnosti studovaného jevu od Starého Egypta přes Baroko, průmyslovou revoluci a „století dítěte“, zabývá se vybranými autorskými tvůrci hraček v současnosti. Text není samoučelně popisný, autorka sleduje pedagogický význam studovaného jevu, např. na s. 10 upozorňuje na to, kdy se „do výroby panenek promítl i výchovně pedagogický vliv“. Zvláštní pozornost práce věnuje aktu předávání panenky, což autorka reflektuje také v teoretické části. Mezi přínosy práce patří, že používá cizojazyčné zdroje. Za silnou stránku práce považuji šíři pohledu na studovaný jev, kterému nechybí historická perspektiva, plynulost představ založených mimo jiné vlastní zkušeností s tvorbou, ani pedagogická dimenze. Autorka průběžně uvádí všechny tyto roviny do souvislosti. Například, když zpracovává kritéria pro výběr a výrobu panenky, uvádí je do souvislosti s pedagogickým poznatkem o dětském vývoji. Zdůrazňuje souvislost smyslové zkušenosti, ukazuje, jak konstrukce panenky vytváří nebo naopak popírá dětskou zkušenost s lidskou tělesností (s. 25). Teoretická část spojuje informativnost s cennými vhledy do problematiky. V praktické části se autorka zaměřuje na domácí výrobu panenek. Zdůrazňuje vztah mezi panenkou a jejím tvůrcem. Předkládá řadu panenek, které ušila, a popisuje je s ohledem na náročnost, vhodnost vzhledem k věku dětí, vlastnosti materiálu, a další. Také tato část práce prokazuje schopnost autorky dlouhodobě se ponořit do problematiky, a při jejím promýšlení souběžně uvažovat o několika jejích rovinách, včetně pedagogické. Text obsahuje výklad o předávání panenky, které autorka chápe jako součást utváření její podoby a významu v očích dítěte. Je to jeden z bodů propojení teoretické a praktické části.

Výzkumná sonda se zaměřuje na srovnání přijetí panenky ve dvou různých třídách. Tuto část práce považuji za méně přínosnou, než obě části předchozí. Autorka si klade otázku, jestli „Ovlivní vztah dítěte k panence pozitivně, když dítě bude pozorovat proces tvorby panenky“. Provádí experiment ve dvou různých třídách, popisuje výchozí situaci a postup experimentu, formuluje závěr, že děti, které byly svědky vzniku panenky, o ní jevíly významně větší zájem. Jednotlivé kapitoly autorka v závěru shrnuje, úplný závěr potom shrnuje hlavní momenty práce.

Přínos práce je v tom, že vytváří obsažný a inspirovaný obraz o studované problematice, a to z mnoha relevantních úhlů pohledu, včetně výtvarně-výchovného. Text může sloužit dalším studentkám/studentům pro orientaci ve věcné problematice.

Studentka řádně cituje studované texty. Po formální stránce je práce v pořádku.

Práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci v daném oboru a doporučuji ji k obhajobě.

14. 5. 2017

Mgr. Helena Kafková, Ph.D.